

Demissionair minister voor Buitenlandse Zaken, minister
voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp
Drs. C. C. J. Veldkamp
Rijnstraat 8, 2515 XP Den Haag

11 juni 2025

Geachte minister Veldkamp,

Wij richten ons tot u namens de brede journalistieke beroepsgroep in Nederland. Onze collega's in de bezette Palestijnse gebieden betalen een onbeschrijflijk hoge prijs voor het uitoefenen van hun beroep.

Keer op keer zien we dat Palestijnse journalisten niet langer beschermd zijn. Ze zorgen er tijdens hun werk voor dat ze herkenbaar zijn als journalisten door helmen en vesten met opdruk 'pers' te dragen. In plaats daarvan worden ze juist een doelwit. Ten minste 184 journalisten en mediawerkers zijn sinds oktober 2023 in deze regio gedood, aldus het Committee to Protect Journalists (CPJ). Het is daarmee de dodelijkste periode voor journalisten ooit gemeten. Van in ieder geval 17 journalisten is inmiddels bewezen dat zij doelgericht zijn aangevallen door Israëlische strijdkrachten. Het CPJ onderzoekt ten minste twintig andere gevallen waarin sprake lijkt van doelgerichte aanvallen.

Al in februari 2024 signaleerde de VN Special Rapporteur on Freedom of Expression dat Israël een bewuste strategie lijkt te hebben om media tegen te werken en kritische verslaggeving te verhinderen.

Daarbij laat Israël geen buitenlandse journalisten toe in Gaza en maakt het buitenlandse media het werk onmogelijk, onder andere door het sluiten van het kantoor van Al Jazeera in Ramallah.

Het internationaal recht biedt een helder en bindend kader voor de bescherming van journalisten: zij worden tijdens gewapende conflicten beschouwd als burgers en moeten als zodanig worden beschermd. Belangrijke instrumenten, zoals VN-Veiligheidsraadresolutie 2222 (2015), bevestigen de verplichtingen van staten om journalisten te beschermen tegen alle vormen van geweld, aanvallen op hen te onderzoeken en de verantwoordelijken strafrechtelijk te vervolgen. En dat niet alleen: staten zijn verplicht om de veiligheid van journalisten te waarborgen door omstandigheden te creëren waarin zij vrij en veilig hun werk kunnen verrichten.

En dat is niet zonder reden: toegang tot betrouwbare informatie is een mensenrecht. Journalisten zorgen voor de documentatie van oorlogsmisdaden en mensenrechtenschendingen waarmee we machthebbers ter verantwoording kunnen roepen. Het maakt de veiligheid van Palestijnse journalisten van levensbelang. Ze zijn de ogen en oren van de wereld. Zij zijn degene die ons laten zien wat er gebeurt in Gaza en de Westelijke Jordaanoever.

Onze rol als journalisten is in de eerste plaats om verslag te doen van dit conflict, zo compleet mogelijk en vanuit elk relevant perspectief, en dat is wat we sinds het begin van deze oorlog proberen te doen. Maar de Israëlische regering laat sinds oktober 2023 geen internationale journalist meer toe en dat maakt dat ook wij onze rol niet goed kunnen vervullen. Ondertussen blijven onze Palestijnse collega's in Gaza iedere dag hun leven riskeren om verslag te doen van de gebeurtenissen daar.

Daarom kunnen we niet anders dan nu actie ondernemen en van u actie te eisen.

Wij vragen om actie:

Wij, journalisten van Nederland, dringen er bij u op aan:

1. Om alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat journalisten in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever niet langer doelwit zijn en tegenover de Israëlische regering op te komen voor persvrijheid en de veiligheid van journalisten.
2. Om als voormalig voorzitter van de Media Freedom Coalition het Initiatief te nemen voor een gecoördineerd, gezamenlijk en publiek statement waarin Israëls schendingen van de persvrijheid worden veroordeeld en wordt aangedrongen op bescherming van journalisten en vrije toegang tot Gaza en de Westelijke Jordaanoever. Deze verklaring moet ook het geweld en andere belemmeringen van het werk van de media veroordelen, waaronder de vele arrestaties van journalisten in de Westelijke Jordaanoever, Gaza en Israël. Roep daarbij specifiek op tot de onmiddellijke vrijlating van gevangene journalisten.
3. Om een onafhankelijk onderzoek in te laten stellen naar de vermoorde journalisten in lijn met het UN Manual on the Effective Prevention and Investigation of Extra-Legal, Arbitrary and Summary Executions (het Minnesota Protocol).
4. Er op toe te zien dat Israëls aanval op de persvrijheid en schendingen van het internationaal recht onderdeel vormen van het onderzoek in het kader van de EU-Israël Associatieovereenkomst.
5. Om bij Israël erop aan te dringen dat wij, internationale journalisten, toegang krijgen tot Gaza om te kunnen verslaan wat zich daar afspeelt. Internationale journalisten bereiken andere doelgroepen via andere platforms dan hun lokale collega's, en vergroten zo de zichtbaarheid van wat daar gebeurt.

Tot slot

Al eerder is door het Genootschap van Hoofdredacteuren, de NVJ en de European Federation of Journalists, namens zestig journalistieke en mensenrechtenorganisaties aandacht gevraagd voor deze schendingen van persvrijheid en de veiligheid van journalisten door Israël.

Zolang deze schendingen doorgaan, tonen wij ons solidair met onze vakgenoten in Gaza, blijven wij ons publiek over de schendingen informeren en zullen alles doen wat in ons vermogen ligt om de journalistiek te beschermen. We verwachten van u, namens de Nederlandse overheid, die mensenrechten hoog in het vaandel zegt te dragen, hetzelfde.

Namens

Journalisten en hoofdredacties van:

AD
AD de Dordtenaar
AD Groene Hart
AD Haagsche Courant
AD Rotterdams Dagblad
AD Utrechts Nieuwsblad
ANP
BN De Stem
Brabants Dagblad
De Correspondent
De Gelderlander
De Groene Amsterdammer
De hoofdredacties van de 13 regionale publieke omroepen (RPO)
De Stentor
EenVandaag
Eindhovens Dagblad
FTM
Het Parool
Human
Journalisten van NRC
Medisch contact
NOS
Nieuwsuur
Nu.nl
NTR
PZC
RTL Nieuws
Trouw
Tubantia
Villamedia
Volkskrant
VPRO
Vrij Nederland

en

Free Press Unlimited (FPU)
Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ)
Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ)